

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

Voorhof 1

Voorhof 1 te Berkel-Enschoot

Datum: 05-06-2023

Aanleiding

De milieueffectrapportage is een procedure met als hoofddoel om het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de voorbereiding en vaststelling van plannen en besluiten.

De milieueffectrapportage (m.e.r.) is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer (Wm) en in het Besluit m.e.r. Van belang zijn de volgende artikelen:

1. In artikel 7.2 Wm wordt het doorlopen van de m.e.r.-procedure gekoppeld aan bepaalde in het Besluit m.e.r. opgenomen plannen en besluiten die verbonden zijn aan de eveneens in het Besluit m.e.r. weergegeven activiteiten. Het besluit m.e.r. bevat hiertoe bijlagen, waarbij vooral de onderdelen C en D van belang zijn. Onderdeel C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r. verplicht is. Activiteiten, plannen en besluiten waarvoor een m.e.r.-beoordeling benodigd is staan in onderdeel D. Voor beide onderdelen worden per activiteit de drempelwaarden beschreven.
2. In artikel 7.2a Wm wordt het doorlopen van de m.e.r.-procedure gekoppeld aan een activiteit waarvoor op grond van artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling moet worden gemaakt. Een passende beoordeling hoeft niet opgesteld te worden wanneer op voorhand significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

Ad 1: Plan-m.e.r.-plicht vanwege Besluit m.e.r.

Voor deze ontwikkeling is gekeken naar activiteiten die een m.e.r.-(beoordelings)plicht kennen. Hierbij is de volgende activiteit gevonden die mogelijk m.e.r.-(beoordelings)plichtig is, te weten:

D11.2: de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen. In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van 100 hectare of meer, een aaneengesloten gebied en 2000 of meer woningen omvat, of een bedrijfsvloeroppervlakte van 200.000m² of meer.

De beoogde ontwikkeling behelst de ontwikkeling van een basisschool, een zorgcomplex (bestaande uit 44 zorgappartementen, 66 aanleunwoningen en 3 gestapelde woningen) en 22 grondgebonden woningen. *Daarmee blijft dit plan (ruim) onder de drempelwaarden genoemd in onderdeel D11.2.* Het plan is daarom niet plan m.e.r.-plichtig.

Op 7 juli 2017 is een wijziging van het Besluit m.e.r. in werking getreden. Eén van de belangrijkste gevolgen van deze wetswijziging is dat de effecten voor alle in het Besluit m.e.r. genoemde activiteiten van de D-lijst door middel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling in beeld moeten worden gebracht. Het maakt daarvoor niet uit of een activiteit onder of boven de D-drempel waarde zit.

Omdat de activiteit voorkomt in kolom 1 van de D-lijst dient dus wel een vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden verricht. Hiertoe dient een meldnotitie te worden opgesteld op basis waarvan beoordeeld wordt of het noodzakelijk is een milieueffectrapportage op te stellen.

Ad 2: Plan-m.e.r.-plicht vanwege passende beoordeling

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura 2000-gebied en ligt op ruime afstand van ca. minimaal 3 km van gebieden die wel als Natura 2000-gebied zijn aangewezen (Kampina & Oisterwijkse Vennen, Regte Heide & Riels Laag, Vlijmens Ven, Moerputten & Bossche Broek en Loonse en Drunense duinen en Leemkuilen). Het plangebied maakt eveneens geen deel uit van het NatuurNetwerk Nederland (NNN).

Uit de AERIUS berekeningen (AERIUS berekening Voorhof, 25 mei 2023, Econu) die ten behoeve van deze ontwikkeling zijn uitgevoerd blijkt dat er als het gevolg van het voornemen geen significante effecten op Natura 2000-gebieden optreden. Er hoeft daarom geen passende beoordeling te worden uitgevoerd en het plan is daarmee niet plan m.e.r.-plichtig.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling

In de vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt getoetst of een activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Een vormvrije m.e.r.-beoordeling kan leiden tot twee conclusies:

1. Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. of m.e.r.-beoordeling noodzakelijk;
2. Belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r.

De criteria waaraan moet worden getoetst zijn opgenomen in artikel 2 lid 5 Besluit m.e.r. jo. artikel 7.16 lid 2 en 3 Wet milieubeheer. Hierbij moet rekening worden gehouden met de drie hoofdcriteria (de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten van het project) van bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn.

De criteria betreffen:

1. Een beschrijving van de fysieke kenmerken van de gehele activiteit en voor zover van belang, van sloopwerken;
2. Een beschrijving van de locatie van de activiteit, met bijzondere aandacht voor de kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de activiteit van invloed kan zijn;
3. Een beschrijving van de waarschijnlijk belangrijke gevolgen die de activiteit voor het milieu kan hebben;
4. Een beschrijving, voor zover er informatie beschikbaar is, van de mogelijke waarschijnlijk belangrijke gevolgen die de activiteit voor het milieu kan hebben ten gevolge van (indien van toepassing):
 - a. de verwachte residuen en emissies en de productie van afvalstoffen;
 - b. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name bodem, land, water en biodiversiteit.

Toetsing

1. Fysieke kenmerken van het project

Het plan heeft betrekking op het realiseren van een basisschool, een zorgcomplex en 22 grondgebonden woningen. In het zorgcentrum komen 44 zorgappartementen, 66 aanleunwoningen en 3 gestapelde woningen. Om deze functies goed in te passen in de bestaande functionele structuur is extra infrastructuur nodig waarbij de voormalige Abdijlaan als een autoluwe zone wordt ingericht en er een parkeerstraat komt ten noorden van het nieuwe zorgcentrum.

2. Plaats van het project

Het plan wordt uitgevoerd op de locatie van het voormalige Eikenbosch, SSC de Schalm, bibliotheek en de Albert Heijn locatie te Berkel-Enschot. Deze locatie gaat gebruikt worden als basisschool, zorgcomplex en woningen. De locatie ligt niet in de nabijheid van Natura 2000-gebieden, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones. In het plangebied zijn de volgende functies aanwezig: zorgcentrum, woningen, een basisschool, het voormalige gemeentehuis, water, groen- en verkeersvoorzieningen en enkele kleine kantoren.

3. Kenmerken van de potentiële effecten

Het plan betreft het realiseren van een basisschool, een zorgcomplex, 22 grondgebonden woningen en het aanpassen van de infrastructuur. Hierna wordt ingegaan op de verschillende milieu- en omgevingsaspecten.

Bodem

Uit de conclusies van het verkennend bodemonderzoek (Verkennd bodem- en Asbestonderzoek, 6 juli 2022, Heijmans Infra B.V. Bodem) blijkt dat ter plaatse van de voormalige chemische wasserij aan de Eikenbosch 26 sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. De voorgenomen herontwikkeling kan een belemmering vormen voor de herontwikkeling. Nader bodemonderzoek wordt noodzakelijk geacht om de omvang van de grondwaterverontreiniging ter plaatse van de voormalige chemische wasserij aan voormalig Eikenbosch 26 in beeld te brengen. Indien grond en/of puin van de locatie verwijderd wordt, dient daarnaast door middel van een partijkeuring conform Besluit bodemkwaliteit bepaald te worden of de vrijkomende grond geschikt is voor hergebruik.

Als het bodemonderzoek wordt uitgevoerd en waar nodig de (grondwater)verontreiniging wordt opgeruimd, treden er geen belangrijke nadelige effecten voor de bodemkwaliteit op en is de (grondwater)bodemkwaliteit voldoende voor de voorgenomen ontwikkeling. Wanneer verontreinigingen worden gesaneerd, heeft dit een positief effect op de bodemkwaliteit omdat deze verbetert.

Voor het overige deel van het plangebied is er geen sprake van een bodemverontreiniging in de zin van de Wet bodembescherming, en daarmee is de bodemkwaliteit voldoende voor de realisatie van grondgebonden woningen. De voorgenomen ontwikkeling heeft daarnaast geen negatieve effecten op de bodemkwaliteit.

Archeologie en cultuurhistorie

Uit de conclusies van het verkennend bodemonderzoek dat in het kader van de sloop van het voormalige winkelcentrum Eikenbosch is uitgevoerd (Tilburg - Berkel-Enschot Eikenbosch Archeologische Begeleiding, BAAC-rapport A-20.0244) blijkt dat de ondergrond van het gebied tot grote diepte is verstoord en verder archeologisch onderzoek geen zin heeft. Negatieve effecten op archeologische waarden zijn daarmee uitgesloten.

Vanuit het oogpunt van cultuurhistorie zijn er tevens geen negatieve effecten te verwachten als gevolg van de geplande ontwikkeling Voorhof 1.

Water

Uit de conclusies van de waterparagraaf (Waterparagraaf – Koningsoord, 9 september 2022, Arcadis) blijkt dat voor de invulling van de waterberging de toepassing van bovengrondse waterbergende voorzieningen als wadi's als kansrijk wordt gezien, aangevuld met ondergrondse voorzieningen. De voorziening(en) word(t)/(-en) voorzien van een overloop op Blauwe Aderstructuur. Tevens wordt de mogelijkheid geboden om de overgedimensioneerde aan te leggen leidingen van de Blauwe Ader te gebruiken voor de resterende opgave. Het toepassen van uitlopende bouwmaterialen is uitgesloten om verontreiniging van bodem- en oppervlaktewater te voorkomen. Het huishoudelijk afvalwater kan worden afgevoerd via de bestaande en nieuw aan te leggen riolering in de omliggende straten. Daarmee heeft het plan geen negatieve effecten op de waterhuishoudkundige situatie ter plaatse.

Natuur/Ecologie

Het plangebied maakt geen deel uit van een Natura-2000 gebied of NNN-gebied. Het meest nabijgelegen Natura-2000 gebied betreft het gebied Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen. Dit ligt op ca. 3 kilometer afstand. In een QuickScan (Ecologische quickscan Koningsoord Berkel-Enschot, 14 juni 2022, Econu) is bepaald dat vanwege de ligging op enige afstand van Natura 2000-gebied en het NNN het op voorhand uit te sluiten is dat de voorgenomen plannen directe negatieve effecten tot gevolg hebben op NNN/Natura 2000-gebieden.

Veel Natura 2000 gebieden zijn echter (ook) gevoelig voor stikstofdepositie. Uit de AERIUS-berekeningen voor de aanlegfase (AERIUS berekening Voorhof, 25 mei 2023, Econu) blijkt dat de berekende stikstofdeposities in Natura 2000 gebieden als gevolg van de realisatie zijn niet groter dan 0,00 mol/ha/jaar in de jaren 2023, 2027 en 2028. In de jaren 2024, 2025 en 2026 is sprake van een depositie van 0,01 mol N/ha/j op een gebied van respectievelijk 78, 87 en 0,07ha. Deze depositie is echter veel kleiner dan de depositie als gevolg van het bestaande gebruik, er is derhalve een verbetering in de situatie.

Uit de AERIUS-berekeningen die zijn uitgevoerd (zie AERIUS berekening Voorhof, 25 mei 2023, Econu) blijkt dat de gebruiksfase leidt tot een depositie in Natura 2000 gebieden Loonse en Drunense Duinen & Leemkuilen, Kampina & Oisterwijkse Vennen, Vlijmens Ven, Moerputten & Bosche Broek, Regte Heide & Riels Laag en Kempenland West. Deze depositie is lager dan de depositie als gevolg van de bestaande situatie en derhalve is er sprake van een vermindering in de stikstofdepositie in deze Natura 2000 gebieden. Er kan geconcludeerd worden dat de uitvoering van de geplande gebiedsontwikkeling na intern salderen niet leidt tot een toename in de stikstofdepositie in stikstof gevoelige habitattypen in Natura 2000-gebied. Negatieve effecten op Natura-2000 gebieden als gevolg van stikstofuitstoot zijn daarmee uitgesloten.

Verkeer

Uit de conclusies van de verkeerstoets (Verkeerstoets Voorhof Tilburg, 22 november 2022, Arcadis) blijkt dat de ontwikkeling van Voorhof zal resulteren in een afname van de verkeersintensiteit op het wegennet van de directe omgeving ten opzichte van het programma zoals voorzien in de vigerende bestemmingsplannen. Er ontstaan dus geen beperkingen ten aanzien van de doorstroming van het verkeer, leefbaarheid en verkeersveiligheid.

Het plan voorziet in voldoende parkeerplaatsen zoals gesteld in de nota parkeernormen 2017 door de gemeente Tilburg. Daarnaast is in het gebied een uitgebreid en voldoende veilig netwerk voor langzaam verkeer.

Geluid

Uit de rekenresultaten van het geluidsonderzoek (akoestisch onderzoek wegverkeerslawaaai Voorhof Tilburg, 22 september 2022, Arcadis) blijkt dat de geluidsbelasting afkomstig van de Generaal Eisenhowerweg/Raadhuisstraat de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschrijdt ter plaatse van 3 nieuwe woningen van de Voorhof 1. De geluidsbelasting bedraagt maximaal 54 dB. De maximaal toegestane waarde van 63 dB wordt niet overschreden. Omdat de geluidsbelasting afkomstig van de Generaal Eisenhowerweg/Raadhuisstraat hoger is dan de voorkeursgrenswaarde moeten maatregelen overwogen worden. Omdat het toepassen van een stiller wegdektype niet afdoende is en omdat het plaatsen van geluidschermen binnen de kern vanuit stedenbouwkundig oogpunt niet wenselijk is, dienen hogere waarden vastgesteld te worden. Voor deze woningen geldt de eis dat de woningen moeten beschikken over een geluidluwe zijde en -buitenruimte. Uit de rekenresultaten blijkt dat dit het geval is. Daarmee zijn negatieve effecten als gevolg van geluidsbelasting ondervangen.

Luchtkwaliteit

Uit de conclusies van de verkeerstoets (Verkeerstoets Voorhof Tilburg, 22 november 2022, Arcadis) blijkt dat de ontwikkeling van Voorhof 1 zal resulteren in een afname van de verkeersintensiteit op het wegennet van de directe omgeving ten opzichte van het huidige programma. Daarmee kunnen de ontwikkelingen worden aangemerkt als een niet in betekende mate (NIBM) project. Er treedt geen verslechtering van de luchtkwaliteit op als gevolg van het plan.

Geurhinder

In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich geen bedrijven met relevante agrarische en/of industriële geuremissie. Daarmee is er geen geurhinder voor de voorgenomen ontwikkelingen. Het plan zelf bevat enkel woningbouw en een onderwijsvoorziening. Daarmee zorgt de ontwikkeling niet voor geuremissie en treden er dus geen negatieve effecten op het gebied van geur op.

Externe veiligheid

Uit de conclusies van het Externe veiligheidsonderzoek (Memo Externe veiligheid Voorhof Tilburg, 19 december 2022, Arcadis) blijkt dat er geen risicobronnen in de directe nabijheid van het plangebied zijn gelegen. Dat neemt niet weg dat er wel effecten zijn die invloed hebben op het plangebied. Dit kunnen effecten zijn als gevolg van brand, explosie of toxische stoffen. In dit geval ligt het plangebied binnen het toxische invloedsgebied van het spoor en de wegen A65 en A58. Om negatieve effecten te mitigeren kan een aantal maatregelen genomen worden:

- In geval van schuilen is bekend waar de ventilatie afgesloten kan worden. Dit wordt georganiseerd door de BHV'er in het pand of de aanwezige verantwoordelijke beheerder.
- BHV in het pand is bekend met de aanwezige zorgvraag en is getraind om met deze groep om te gaan in geval van incidenten.
- De bestaande infrastructuur zorgt ervoor dat het gebied via 2 routes bereikt kan worden.
- Op het gebied zelf wordt er ook voor gezorgd dat alle gebouwen via 2 routes bereikbaar zijn, als ook de gebouwen via 2 routes verlaten kunnen worden.
- In de meterkast is een instructiekaart aanwezig, hoe men dient te handelen bij een calamiteit (voor verhuurder of verkoper).

Conclusies en advies

Het doel van deze vormvrije m.e.r.-beoordeling is om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven, door in een vroeg stadium te onderzoeken en te beoordelen of de voorgenomen activiteiten belangrijke nadelige milieugevolgen hebben.

In het kader van deze notitie is in voldoende mate inzicht gekregen in de milieugevolgen van het realiseren van een basisschool, een zorgcomplex en 22 grondgebonden woningen, op de locatie van het voormalige Eikenbosch, SSC de Schalm, bibliotheek en de Albert Heijn locatie te Berkel-Enschot. Gelet op de kenmerken van het project, de locatie van het project en de kenmerken van de potentiële effecten wordt geconcludeerd dat het project niet leidt tot milieueffecten van een dusdanige omvang dat sprake kan zijn van 'belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu'. De effecten blijven beperkt tot het project en zijn directe omgeving.

Er is daarom geen aanleiding of noodzaak voor het doorlopen van een formele m.e.r.-(beoordelings)procedure voor dit project Voorhof 1.